16/03/2025

Το Ευαγγέλιο της Β’ Κυριακής των Νηστειών

/ Ορθόδοξες Προβολές

Κυριακή Β΄ των Νηστειών (Αγίου Γρηγορίου Παλαμά),

Ευαγγελικό Ανάγνωσμα: Μκ. β΄ 1-12 (16-03-2025)

Πρωτότυπο Κείμενο

Τῷ καιρῷ ἐκείνῳ, εἰσῆλθεν ο Ἰησοῦς εἰς Καπερναοὺμ καὶ ἠκούσθη ὅτι εἰς οἶκόν ἐστι. Καὶ εὐθέως συνήχθησαν πολλοί, ὥστε μηκέτι χωρεῖν μηδὲ τὰ πρὸς τὴν θύραν· καὶ ἐλάλει αὐτοῖς τὸν λόγον. Καὶ ἔρχονται πρὸς αὐτὸν παραλυτικὸν φέροντες, αἰρόμενον ὑπὸ τεσσάρων. Καὶ μὴ δυνάμενοι προσεγγίσαι αὐτῷ διὰ τὸν ὄχλον, ἀπεστέγασαν τὴν στέγην ὅπου ἦν, καὶ ἐξορύξαντες χαλῶσι τὸν κράβαττον, ἐφ᾽ ᾧ ὁ παραλυτικὸς κατέκειτο. Ἰδὼν δὲ ὁ Ἰησοῦς τὴν πίστιν αὐτῶν λέγει τῷ παραλυτικῷ· τέκνον, ἀφέωνταί σοι αἱ ἁμαρτίαι σου. Ἦσαν δέ τινες τῶν γραμματέων ἐκεῖ καθήμενοι καὶ διαλογιζόμενοι ἐν ταῖς καρδίαις αὐτῶν· τί οὗτος οὕτω λαλεῖ βλασφημίας; τίς δύναται ἀφιέναι ἁμαρτίας εἰ μὴ εἷς ὁ Θεός; Καὶ εὐθέως ἐπιγνοὺς ὁ Ἰησοῦς τῷ πνεύματι αὐτοῦ ὅτι οὕτως αὐτοὶ διαλογίζονται ἐν

ἑαυτοῖς, εἶπεν αὐτοῖς· τί ταῦτα διαλογίζεσθε ἐν ταῖς καρδίαις ὑμῶν; Τί ἐστιν εὐκοπώτερον, εἰπεῖν τῷ παραλυτικῷ, ἀφέωνταί σου αἱ ἁμαρτίαι, ἢ εἰπεῖν, ἔγειρε καὶ ἆρον τὸν κράβαττόν σου καὶ περιπάτει; Ἵνα δὲ εἰδῆτε ὅτι ἐξουσίαν ἔχει ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἀφιέναι ἐπὶ τῆς γῆς ἁμαρτίας λέγει τῷ παραλυτικῷ. Σοὶ λέγω, ἔγειρε καὶ ἆρον τὸν κράβαττόν σου καὶ ὕπαγε εἰς τὸν οἶκόν σου. Καὶ ἠγέρθη εὐθέως, καὶ ἄρας τὸν κράβαττον ἐξῆλθεν ἐναντίον πάντων, ὥστε ἐξίστασθαι πάντας καὶ δοξάζειν τὸν Θεὸν λέγοντας ὅτι οὐδέποτε οὕτως εἴδομεν.

Νεοελληνική Απόδοση

Εκείνο τον καιρό, μπήκε ο Ιησούς στην Καπερναούμ και διαδόθηκε ότι βρίσκεται σε κάποιο σπίτι. Αμέσως συγκεντρώθηκαν πολλοί, ώστε δεν υπήρχε χώρος ούτε κι έξω από την πόρτα· και τους κήρυττε το μήνυμά του. Έρχονται τότε μερικοί προς αυτόν, φέρνοντας έναν παράλυτο, που τον βάσταζαν τέσσερα άτομα. Κι επειδή δεν μπορούσαν να τον φέρουν κοντά στον Ιησού εξαιτίας του πλήθους, έβγαλαν τη στέγη πάνω από ’κει που ήταν ο Ιησούς, έκαναν ένα άνοιγμα και κατέβασαν το κρεβάτι, πάνω στο οποίο ήταν ξαπλωμένος ο παράλυτος. Όταν είδε ο Ιησούς την πίστη τους, είπε στον παράλυτο: «Παιδί μου, σου συγχωρούνται οι αμαρτίες». Κάθονταν όμως εκεί μερικοί γραμματείς και συλλογίζονταν μέσα τους: «Μα πώς μιλάει αυτός έτσι, προσβάλλοντας το Θεό; Ποιος μπορεί να συγχωρεί αμαρτίες; Μόνον ένας, ο Θεός». Αμέσως κατάλαβε ο Ιησούς ότι αυτά σκέφτονται και τους λέει: «Γιατί κάνετε αυτές τις σκέψεις στο μυαλό σας; Τι είναι ευκολότερο να πω στον παράλυτο: “σου συγχωρούνται οι αμαρτίες” ή να του πω, “σήκω, πάρε το κρεβάτι σου και περπάτα”; Για να μάθετε λοιπόν ότι ο Υιός του Ανθρώπου έχει την εξουσία να συγχωρεί πάνω στη γη αμαρτίες» –λέει στον παράλυτο: «Σ’ εσένα το λέω, σήκω, πάρε το κρεβάτι σου και πήγαινε στο σπίτι σου». Εκείνος σηκώθηκε αμέσως, πήρε το κρεβάτι του και μπροστά σ’ όλους βγήκε έξω, έτσι που όλοι θαύμαζαν και δόξαζαν το Θεό: «Τέτοια πράγματα», έλεγαν, «ποτέ μέχρι τώρα δεν έχουμε δει!»

Η Σημασία της πίστεως

Μέσα από το θαύμα αυτό της θεραπείας του παραλυτικού αναδεικνύεται η πίστη τόσο του ίδιου του παραλυτικού, όσο και των ανθρώπων που τον μετέφεραν. Η πίστη έγινε η αίτια της αφέσεως των αμαρτιών του παραλυτικού και της πλήρους θεραπείας του. Οι άνθρωποι που μετέφεραν τον παραλυτικό στον Ιησού ήταν πεπεισμένοι ότι μόνο ο Ιησούς μπορούσε να τον θεραπεύσει. Αυτό το διαπιστώνουμε από το γεγονός ότι ενώ είδαν τόσο πλήθος μαζεμένο και δεν μπορούσαν να πλησιάσουν δεν απογοητεύτηκαν και δεν παράτησαν την προσπάθεια τους. Αντίθετα προέβηκαν σε ριψοκίνδυνες πράξεις, ανεβάζοντας τον

παραλυτικό στη στέγη του σπιτιού που βρισκόταν ο Ιησούς και χαλώντας το μέρος πάνω από τον Ιησού έτσι ώστε να καταφέρουν να τον κατεβάσουν μπροστά του. Ο Ιησούς βλέποντας την ισχυρή θέληση τους και την ακλόνητη πίστη τους, προσφέρει ως επιβράβευση την άφεση των αμαρτιών και τη θεραπεία τουπαραλυτικού.

Η πίστη στη ζωή του ανθρώπου

Η πίστη του ανθρώπου αποτελεί τη θύρα από την οποία μπαίνει στη μυστική σφαίρα των θρησκευτικών αληθειών, τις οποίες μαθαίνει από θεία αποκάλυψη χωρίς να στηρίζεται σε θετικές αποδείξεις αλλά στη θεία αυθεντία. Η πίστη δεν αποτελεί καρπό της νόησης αλλά είναι κυρίως υπόθεση της ελεύθερης βούλησης, γι΄ αυτό και κατατάσσεται μεταξύ των κορυφαίων χριστιανικών αρετών, η οποία μαζί με την ελπίδα και την αγάπη αποτελούν την τριάδα των θεολογικών αρετών. Η πίστη αποτελεί την προσφορά του άνθρωπου προς το Θεό έναντι των μεγάλων δωρεών που του έχει προσφέρει. Μέσα από την πίστη ο άνθρωπος ανοίγει την καρδία του στο Θεό και ο Θεός εισέρχεται και κοινωνεί μυστηριωδώς μαζί του. Μέσα από την πίστη μαθαίνουμε και κατανοούμε το περιεχόμενο της θείας αποκαλύψεως και πιστεύουμε τις αλήθειες που μας έχει αποκαλύψει ο Θεός. Ο Χριστός είναι αυτός που μας θεραπεύει και μας σώζει. Ο Χριστός συνεχίζει να ζει και να θαυματουργεί μέσα στην Εκκλησία. Η συμμετοχή μας στη πίστη της Εκκλησίας μας αγιάζει και μας καθιστά μέτοχους της βασιλείας του Θεού. Αυτό το βλέπουμε από το γεγονός ότι το Άγιο Πνεύμα από την ημέρα της Πεντηκοστής κατήλθε στους μαθητές και παραμένει έκτοτε συνεχώς στην Εκκλησία κατευθυνοντάς την.

Πίστη και θαύμα

Η πίστη των τεσσάρων που μετέφεραν τον παραλυτικό γίνεται η αφορμή έτσι ώστε να τον θεραπεύσει ο Ιησούς. Αυτό γίνεται αφορμή να δούμε και την πίστη των άλλων που πιστεύουν γιαυτόν. Όταν μιλάμε για την πίστη τις περισσότερες φορές αναφερόμαστε σε μια προσωπική πίστη. Εδώ δεν βλέπουμε την προσωπική πίστη του παραλυτικού αλλά αυτών που τον μετέφεραν κοντά στον Ιησού. Και σήμερα υπάρχουν συνανθρωποί μας οι οποίοι δεν έχουν κάποιον άνθρωπο για να τους μεταφέρει στην Εκκλησία ενώ αυτοί θέλουν να έρθουν και δεν μπορούν από μόνοι τους λόγω διαφόρων ασθενειών. Ακόμη υπάρχουν άνθρωποι που νιώθουν μόνοι στη ζωή τους, νιώθουν ότι εγκαταλείφθηκαν από όλους τους ανθρώπους ακόμη και από τον ίδιο το Θεό. Αυτούς τους ανθρώπους μπορούμε με το να τους πούμε ένα καλό λόγο να τους τονώσουμε την πίστη τους και να τους βοηθήσουμε όπως έκαναν και οι τέσσερις αυτοί άνθρωποι οι οποίοι δεν κράτησαν την πίστη τους μόνο γι΄

αυτούς (ατομικά), αλλά την έκαναν αιτία ώστε να θεραπευθεί και ο συνάνθρωπος τους που είχε ανάγκη, καθώς ήταν παραλυτικός και δεν μπορούσε να μετακινηθεί ο ίδιος.

Άγιος Γρηγόριος Παλαμάς

Η Εκκλησία μας σήμερα προβάλλει ένα μεγάλο και σημαντικό πρόσωπο το οποίο έπαιξε καθοριστικό ρόλο στη διαφύλαξη της ορθόδοξης πίστης. Τον άγιο Γρηγόριο τον Παλαμά που, λόγο του μεγάλου ρόλου, που διαδραμάτισε, η Εκκλησία έχει αφιερώσει τη δεύτερη Κυριακή των Νηστειών. Η Κυριακή αυτή θεωρείται από πολλούς ως συνέχεια της προηγούμενης Κυριακής της Κυριακής της Ορθοδοξίας γιατί και στις δυο αυτές Κυριακές θριαμβεύει η ορθόδοξη πίστη έναντι της κακοδοξίας.

Ο άγιος Γρηγόριος ο Παλαμάς γεννήθηκε στην Ασία το 1296. Καταγόταν από εύπορη οικογένεια, πράγμα που του επέτρεψε να σπουδάσει διάφορες σπουδές, όπως φιλοσοφία, ρητορική και φυσική. Τελειώνοντας τις σπουδές του φεύγει για το Άγιο Όρος όπου αρχικά εγκαθίσταται στη μονή Βατοπαιδίου και κατόπιν στη Μεγίστη Λαύρα του αγίου Αθανασίου. Ακολούθως έρχεται στη Βέροια και ασκητεύει σε μια σπηλιά κοντά στη σκήτη του Προδρόμου. Λόγω εισβολής των Σέρβων στη περιοχή ξαναφεύγει και εγκαθίσταται ξανά στο Άγιο Όρος. Το 1346 γίνεται Αρχιεπίσκοπος Θεσσαλονίκης . Έχει γράψει πολλά θεολογικά συγγράμματα καθώς και αρκετές επιστολές προς τους αντιησυχαστές.

Ευρύτερα γνωστός γίνεται μετά το 1334 όταν αναλαμβάνει την υπεράσπιση του ησυχασμού εναντίον του λόγιου μοναχού Βαρλαάμ του Καλαβρού ο οποίος ειρωνευόταν τις θεωρίες των ησυχαστών, που έλεγαν ότι η θεολογία ολοκληρώνεται δια της θεοπτίας. Ο Παλαμάς έκανε διάκριση της ουσίας και ενέργειας του Θεού. Η ουσία Θεού του είναι άκτιστη, ακατάληπτη και αυθύπαρκτη ενώ οι ενέργειες του είναι μεν άκτιστες αλλά καταληπτές.

Αποκαλείται και ως ο θεολόγος της χάριτος του Ακτίστου Φώτος, λόγω της διδασκαλίας του ότι το φώς το οποίο είδαν οι μαθητές του Χριστού στο όρος Θαβώρ, κατά τη μεταμόρφωση του, το βλέπουν και οι ησυχαστές οι οποίοι προσεύχονται με τη νοερή προσευχή προς τον Ιησού « Κύριε Ιησού Χριστέ Υιε του Θεού ελέησον με τον αμαρτωλό ». Κοιμήθηκε στις 14 Νοεμβρίου του 1359 σε ηλικία 63 χρόνων. Σχεδόν αμέσως μετά την κοίμηση του τιμήθηκε ως άγιος. Το λείψανο του βρίσκεται σήμερα στη μητρόπολη Θεσσαλονίκης, όπου διετέλεσε Αρχιεπίσκοπος.

Επίλογος

Η πίστη, ένα χάρισμα το οποίο ο κάθε άνθρωπος πρέπει να έχει και να ενδυναμώνει, αυτό ήταν και το χαρακτηριστικό του παραλυτικού. Κατά την ώρα της δεύτερης έλευσης του Κυρίου είθε να του ακούσουμε να μας λεει το «είσελθε δούλε Κυρίου εις την χαρά του Κυρίου σου» και το «η πίστη σου σέσωκε σε».